

Brüssel, 24. mai 2018
(OR. en)

Institutsioonidevaheline
dokument:
2016/0359 (COD)

9236/18
ADD 1

JAI 488
JUSTCIV 121
EJUSTICE 61
ECOFIN 478
COMPET 359
EMPL 232
SOC 295
CODEC 827

MÄRKUS

Saatja:	Eesistujariik
Saaja:	Nõukogu
Eelmise dok nr:	8830/18 + ADD1
Komisjoni dok nr:	14875/16
Teema:	Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, milles käsitletakse ennetava restruktureerimise raamistikke, uue võimaluse andmist ning restruktureerimise, maksejõuetuse ja maksekohustustest vabastamise menetluste tõhususe suurendamise meetmeid ning millega muudetakse direktiivi 2012/30/EL – Osaline üldine lähenemisviis

Käesoleva dokumendi lisas edastatakse delegatsioonidele eespool nimetatud ettepaneku III jaotise (võla kustutamine ja tegutsemiskeelu tühistamine), IV jaotise (restruktureerimise, maksejõuetuse ja võla kustutamise menetluste tõhususe suurendamise meetmed) ja V jaotise (restruktureerimise, maksejõuetuse ja võla kustutamise menetluste jälgimine) artiklite konsolideeritud ja muudetud tekst ning seonduvad mõisted ning mitmed võtmetähtsusega põhjendused, mille eesistujariik on esitanud kompromissina, pidades silmas osalise üldise lähenemisviisi vastuvõtmist nõukogu (justiits- ja siseküsimused) 4.–5. juuni 2018. aasta istungil.

Muudatused võrreldes komisjoni ettepaneku tekstiga on märgitud **paksus kirjas** ja väljajäetud tekst on asendatud sulgudega (...). Pealkirjades tehtud muudatused on **paksus allajoonitud kirjas**.

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV,

milles käsitletakse ennetava restruktureerimise raamistikke, võla kustutamist ja tegutsemiskeelu tühistamist ning restruktureerimise, maksejõuetuse ja võla kustutamise menetluste tõhususe suurendamise meetmeid ning millega muudetakse direktiivi 2012/30/EL (Restruktureerimist, maksejõuetust ja võla kustutamist käsitlev direktiiv)

I JAOTIS

Üldsätted

Artikkel 2

Mõisted

1. Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- (13) „(...) ettevõtja“ – füüsiline isik, kes tegeleb kaubandus-, majandus-, ametialase või kutsetegevusega¹ (...);
- (14) „võla täielik kustutamine“ – **kustutatava võla ettevõtja käest sissenõudmise õiguse kaotamine või kehtiva kustutatava võla kui sellise tühistamine osana menetlusest, mis võib hõlmata varade realiseerimist (...) või tagasimaksete kava² või mõlemat;**

¹ Käesolevat artiklit käsitlev põhjendus on sõnastatud järgmiselt:
„Füüsilisest isikust ettevõtjaid, kes tegelevad kaubandus-, majandus-, ametialase või sõltumatu kutsetegevusega, võib ohustada maksujõuetuks jäämine. Liikmesriikide erinevad uue võimaluse süsteemid võivad soodustada maksejõuetute või ülemäärastes võlgades ettevõtjate ümberasumist teistesse liikmesriikidesse, et kasutada lühemaid võla kustutamise perioode või paremaid tingimusi, mis suurendab võlausaldajate jaoks nõuete sissenõudmisel õiguskindlusetust ja kulusid. Lisaks mõjuvad maksejõuetuse tagajärjed, eelkõige sotsiaalne halvaksapanu, juriidilised tagajärjed (nagu ettevõtjatele ettevõtlusega alustamise ja tegelemise keelu määramine) ja jätkuv suutmatus võlgu ära maksta, uuesti äritegevust alustada või uut võimalust soovivatele ettevõtjatele väga heidutavalt, kuigi on tõendeid selle kohta, et ettevõtjaid, kes on olnud maksejõuetud, saadab teisel katsel tõenäolisemalt edu. Seetõttu tuleks astuda samme, et vähendada ülemäärase võlgnevuse või maksejõuetuse negatiivset mõju ettevõtjatele, nähes eelkõige ette võlgade täieliku kustutamise teatava ajavahemiku järel ja piirates võlgniku ülemäärase võlgnevuse või maksejõuetuse tulemusel väljastatud tegutsemiskeelu kestust. Siseriiklikus õiguses tuleks määratleda maksejõuetuse mõiste, mille tähendusena võib olla antud ülemäärane võlgnevus. Ettevõtja mõiste käesoleva direktiivi tähenduses ei mõjuta ettevõtte juhtide või direktorite seisundit, mille suhtes tuleks kohaldada siseriiklikku õigust.“

² Uus põhjendus on sõnastatud järgmiselt:
„Tagasimaksete kavaga võib näha ette, et võlausaldajatele kantakse perioodiliselt üle teatav protsent netotulust kooskõlas siseriikliku õigusega, samuti võib see sisaldada muid siseriiklikes õigusaktides sätestatud tingimusi ja juriidilisi kohustusi. See ei tohiks sisaldada nõuet, et tagasimaksete kava peab saama enamiku võlausaldajate toetuse.“

III JAOTIS

(...) Võla kustutamine ja tegutsemiskeelu tühistamine

Artikkel 19

Juurdepääs võla kustutamise menetlusele

1. Liikmesriigid tagavad, et maksejõuetutel ettevõtjatel on juurdepääs³ vähemalt ühele menetlusele, mille tulemusel on võimalik võlg käesoleva direktiiviga kooskõlas täielikult kustutada.

Liikmesriigid võivad nõuda võlaga seotud kaubandus-, majandus-, ametialase või kutsetegevuse lõpetamist⁴.

2. Liikmesriigid, kus võla täieliku kustutamise tingimus on ettevõtja poolt võla osaline tasumine, tagavad, et seonduv tasumiskohustus põhineb ettevõtja⁵ konkreetsel olukorral ning on eelkõige proportsionaalne ettevõtja arestitava tulu või netotulu ja varadega võla kustutamise perioodil ning et võlausaldajate huvisid võetakse õiglaselt arvesse.

³ Põhjendustes tuuakse välja asjaolu, et juurdepääsu võla kustutamise menetlusele, sealhulgas võimalusele esitada maksekohustusest vabastamise nõue, reguleerib siseriiklik õigus.

⁴ Põhjendustes tuuakse välja asjaolu, et liikmesriigid võivad sätestada ettevõtjate õiguse alustada tagasimaksete kava rakendamise ajal samas või erinevas valdkonnas uut tegevust.

⁵ Põhjendustes tuuakse välja asjaolu, et liikmesriigid võivad ette näha võimaluse tasumiskohustust kohandada, kui võlgniku finantsseisund on kas oluliselt paranenud või halvenenud.

Võla kustutamise periood

1. **Liikmesriigid tagavad, et periood, mille möödudes (...) tekib maksejõuetutel ettevõtjatel õigus võla täielikule kustutamisele, ei ole pikem kui kolm aastat alates hiljemalt ühest järgmisest kuupäevast:**
 - a) **tagasimaksete kava hõlmava menetluse puhul kuupäev, mil õigus- või haldusasutus teeb otsuse kava kinnitamise kohta, või (...) kava rakendamise alguse kuupäev⁶⁷ või**

⁶ Põhjendustes tuuakse näiteid selle kohta, mida mõeldakse „tagasimaksete kava rakendamise algusega“, näiteks milline võiks olla esimene tagasimaksete kava alusel tehtav osamakse.

⁷ Uus põhjendus on sõnastatud järgmiselt:

„Võla kustutamine peaks olema võimalik menetluste puhul, mis hõlmavad tagasimaksete kava, varade realiseerimist või nende kahe kombinatsiooni. Käesolevate sätete rakendamisel saavad liikmesriigid vabalt valida nende võimaluste vahel ning kui siseriikliku õiguse alusel on võimalik kohaldada rohkem kui ühte võla kustutamise menetlust, peaksid liikmesriigid tagama, et vähemalt üks neist menetlustest võimaldab kustutada maksejõuetute ettevõtjate võla täielikult maksimaalselt kolmeaastase perioodi jooksul. Menetluste puhul, milles varade realiseerimine ja tagasimaksete kava on kombineeritud, peaks võla kustutamise periood algama hiljemalt kohtu poolt tagasimaksete kava kinnitamise hetkest või rakendamise algusest, kuid võib samuti alata varem, näiteks menetluse algatamise otsuse tegemise hetkest.“

b) mis tahes muude menetluste puhul kuupäev, mil õigus- või haldusasutus teeb otsuse menetluse algatamise kohta⁸, või pankrotivara kindlakstegemise hetk⁹.

2. Liikmesriigid tagavad, et maksejõuetute ettevõtjate, kes on oma kohustused täitnud (kui need kohustused on kehtestatud siseriiklike õigusaktidega), võlg kustutatakse võla kustutamise perioodi lõppemisel, ilma et nad peaksid taotlema õigus- või haldusasutuselt täiendava menetluse algatamist¹⁰ lisaks lõikes 1 osutatud menetlustele.

Ilma et see piiraks esimese lõigu kohaldamist, võivad liikmesriigid säilitada või kehtestada sätteid, millega õigus- või haldusasutusel lubatakse *ex officio* või õiguspärast huvi omava isiku taotlusel kontrollida, kas ettevõtjad on täitnud võla kustutamiseks võetud kohustused¹¹.

⁸ Põhjendustes selgitatakse, et käesoleva direktiivi kohaselt võla kustutamise perioodi arvutamisel võivad liikmesriigid ette näha, et mõiste „menetluse algatamine“ ei hõlma esialgseid meetmeid nagu kaitsemeetmed või esialgse maksejõuetusspetsialisti määramine, välja arvatud kui sellised meetmed võimaldavad varade realiseerimist, sealhulgas varade käsutamist ja jaotamist võlausaldajatele.

⁹ Uus põhjendus on sõnastatud järgmiselt:
„Menetluste puhul, mis ei hõlma tagasimaksete kava, peaks võla kustutamise periood algama hiljemalt kuupäevast, mil õigus- või haldusasutus teeb menetlemise algatamise otsuse, või pankrotivara kindlakstegemise hetkest. Pankrotivara kindlakstegemisega ei pea tingimata kaasnema õigus- või haldusasutuse ametlik otsus või kinnitus, kui sellist otsust juba ei nõuta siseriiklike õigusaktidega, vaid see võib toimuda varade ja kohustuste loetelu vormis.“

¹⁰ Uus põhjendus on sõnastatud järgmiselt:
„Kui võla kustutamise menetlus hõlmab ettevõtja varade realiseerimist, ei takistata liikmesriikidel ette näha, et võla kustutamise taotlust käsitletakse varade realiseerimisest eraldi, eeldusel et selline taotlus on käesoleva direktiivi alusel võla kustutamiseni viiva menetluse lahutamatu osa.“

¹¹ Põhjendustes selgitatakse, et see säte ei puuduta tõendamiskohustust, mis tähendab seda, et võlgnikult võidakse seadusega nõuda oma kohustuste täitmise tõendamist.

- 2a. Liikmesriigid võivad ette näha, et võla täielik kustutamine ei kahjusta sellise maksejõuetusmenetluse jätkumist, mis hõlmab ettevõtja pankrotivara hulka kuulunud varade realiseerimist ja jaotamist lõike 2 esimeses lõigus osutatud ajal.

Artikkel 21

Keeluperiood

1. Liikmesriigid tagavad, et juhul, kui **maksejõuetu** ettevõtja võlg kooskõlas käesoleva direktiiviga kustutatakse, siis kõik kaubandus-, majandus-, ametialase või kutsetegevusega alustamise ja tegelemise keelud¹², mis kehtivad **üksnes sel põhjusel, et ettevõtja on maksejõuetu**, kaotavad kehtivuse hiljemalt võla kustutamise perioodi lõppedes. (...)
- 1a. Liikmesriigid tagavad, et võla kustutamise perioodi lõppemisel kaotavad käesoleva artikli lõikes 1 osutatud keelud kehtivuse, ilma et peaks õigus- või haldusasutuselt taotlema täiendava menetluse alustamist lisaks artikli 20 lõikes 1 osutatud menetlustele.

¹² Põhjendustes selgitatakse, et kui ettevõtjale on keelu saamise tõttu teatud äritegevusega tegelemise loa andmisest keeldutud või see on tühistatud, ei takista käesolev direktiiv liikmesriikidel nõuda pärast sellise ametialase, majandus-, kaubandus- või kutsetegevusega tegelemise keelu lõppemist uue avalduse esitamist sellise loa/litsentsi saamiseks.

*Erandid*¹³

1. Erandina artiklitest 19–21 võivad liikmesriigid teatud selgelt määratletud juhtudel ja juhul, kui sellised **piirangud** on **nõuetekohaselt** põhjendatud (...), säilitada või kehtestada **võla** täielikku kustutamist **keelavad**, piiravad **või tühistavad** sätted või **näha ette** pikemad perioodid **võla** täielikuks kustutamiseks, **näiteks järgmistel juhtudel**¹⁴:
 - a) **kui maksejõuetu** ettevõtja käitus võla tekkides, **maksejõuetusmenetluse ajal** või võla **tasumise ajal võlausaldajate või teiste sidusrühmade suhtes siseriikliku õiguse kohaselt** ebaausalt või pahatahtlikult;
 - b) **kui maksejõuetu** ettevõtja ei pea kinni tagasimaksete kavast või ei täida muud juriidilist kohustust, mille eesmärk on võlausaldajate huvide kaitsmine, **sealhulgas kohustust maksimeerida võlausaldajate kasumit**;

¹³ Käesolevat artiklit käsitlev põhjendus on sõnastatud järgmiselt:
„Võla täielik kustutamine või keelu kaotamine pärast (...) kuni kolmeaastast perioodi ei ole igas olukorras asjakohane ning sellest reeglist võib kehtestada erandid, mis on siseriiklike õigusaktide sätetega nõuetekohaselt põhjendatud. Näiteks võib selliseid erandeid kehtestada juhtudel, kui võlgnik on ebaaus või on tegutsenud pahatahtlikult või kui ta ei ole täitnud teatavaid juriidilisi kohustusi, sealhulgas kohustust maksimeerida võlausaldajate kasumit, mis võib toimuda üldise kohustusena teenida tulu või luua varasid. Kehtestada võib konkreetse erandi, kui on vaja tagada tasakaal võlgniku ja ühe või mitme võlausaldaja õiguste vahel, näiteks kui võlausaldaja on füüsiline isik, kes vajab kaitset rohkem kui võlgnik. Pärast võla kustutamist peaks liikmesriikidel olema võimalik siseriikliku õiguse alusel ette näha võimalus võla täielikust kustutamisest saadud tulu tühistamiseks, kui näiteks võlgniku finantsseisund ettenägematutel asjaoludel, näiteks tänu loteriivõidule või pärandile või annetusele oluliselt paraneb. Kui see on siseriiklike õigusaktidega nõuetekohaselt põhjendatud, võib olla asjakohane lubada võla kustutamistvaid teatavate võlakategooriate puhul. Tagatud võlad võib jätta võla kustutamise võimalusest kõrvale üksnes tagatise väärtuse ulatuseni, nagu on siseriiklikus õiguses kindlaks määratud, kuid ülejäänud võlga tuleks käsitada tagamata võlainstrumendina.“

¹⁴ Põhjendustes selgitatakse, et artikli 22 lõiked 1 ja 3 ei ole täielikud.

- ba) kui maksejõuetu ettevõtja ei täida siseriikliku õiguse kohast teavitamis- või koostöökohustust;
- c) võla kustutamise **taotluste** kuritarvitamise korral;
- d) võla kustutamise **uue taotluse** korral (...) teatava aja jooksul (...) **pärast seda, kui maksejõuetu ettevõtja on võlast täielikult vabastatud või kui võlast täielikult vabastamisest on keeldutud, kuna ettevõtja on raskelt rikkunud teavitamis- või koostöökohustusi;**
- da) kui võla kustutamise menetluse kulud ei ole kaetud¹⁵ või
- db) kui erandit on vaja selleks, et tagada tasakaal võlgniku ja ühe või mitme võlausaldaja õiguste vahel.

2. **Erandina artiklist 20** võivad liikmesriigid ette näha pikemaid võla kustutamise perioode, kui:

- a) **õigus- või haldusasutus kiidab heaks või määrab kaitsemeetmed, et kaitsta maksejõuetu ettevõtja, ja kui see on kohaldatav, tema perekonna peamist elukohta või ettevõtja kaubandus-, majandus-, ametialase- või kutsetegevuse jätkamiseks vajalikku vara, või**
- b) **maksejõuetu ettevõtja peamist elukohta ei ole realiseeritud.**

3. Liikmesriigid võivad välja arvata sellised konkreetsed võlakategooriad nagu:

- a) tagatud võlad;
- b) võlad, mis tulenevad kriminaalkaristustest **või on nendega seotud;**
- c) **võlad, mis tulenevad deliktiõiguslikust vastutusest;**

¹⁵ Põhjendustes selgitatakse, et võlast vabastamise menetluse kulude hulka kuuluvad õigus- ja haldusasutuste ning pankrotihaldurite kulud.

- d) võlad, mis tulenevad perekonna-, sugulus-, abielu- või hõimlussuhetega seotud ülalpidamiskohustustest;
- e) võlad, mis on tekkinud pärast võla kustutamise menetluseks taotluse esitamist või pärast menetluse alustamist, ning
- f) võlad, mis tulenevad kohustusest tasuda võla kustutamise menetluse need kulud, mis on seotud

võla kustutamise või võla kustutamise piirangutega või mille puhul nähakse ette pikem võla kustutamise periood, kui sellised erandid, **piirangud** või pikemad perioodid on (...) **nõuetekohaselt** põhjendatud.

- 4. Erandina artiklist 21 võivad liikmesriigid sätestada tegutsemiskeelu pikemaks või määramata ajaks, kui **maksejõuetu** ettevõtja on sellise elukutse esindaja, mille suhtes kohaldatakse erilisi eetika, **maine või erialaste teadmistega seotud nõudeid** või **kui tegemist on teiste vara haldamisega tegeleva elukutsega või kui maksejõuetu ettevõtja püüab saada juurdepääsu sellisele elukutsele**¹⁶.
- 4a. **Käesolev direktiiv ei piira õigus- või haldusasutuste poolt määratud muude kui artiklis 21 osutatud keeldude kustutamist käsitlevate siseriiklike eeskirjade kohaldamist.**

¹⁶ Põhjendustes selgitatakse, et kui liikmesriigi ametiasutus võtab vastu otsuse erijärelevalvega tegevuse kohta, võib ta samuti arvesse võtta, et maksejõuetu ettevõtja võlg on käesoleva direktiivi kohaselt kustutatud, isegi kui artikli 21 kohane keeluperiood on lõppenud.

(...) **Ettevõtjate** võlgadega seotud **menetluste** konsolideerimine

1. Liikmesriigid tagavad, et juhul, kui (...) **maksejõuetul ettevõtjal on oma** kaubandus-, majandus-, ametialases või kutsetegevuses tekkinud võlgu, samuti (...) võlgu, mis on tekkinud väljaspool neid tegevusi, siis käsitletakse võla kustutamiseks kõiki **kustutatavaid** võlgu ühe menetluse raames, et saavutada **võla täielik** kustutamine¹⁷.
2. **Erandina** lõikest 1 võivad liikmesriigid ette näha, et (...) **maksejõuetute ettevõtjate poolt nende kaubandus-, majandus-, ametialase või kutsetegevuse jooksul ja väljaspool neid tegevusi tekkinud** võlgasid tuleb käsitleda eraldi menetlustes, eeldusel et neid menetlusi on võimalik käesoleva direktiivi kohase **võlast täieliku** vabastamise saamiseks kooskõlastada¹⁸.

¹⁷ Põhjendustes selgitatakse, et see säte ei piira nendel liikmesriikidel, kes lubavad ettevõtjatel oma äritegevust maksejõuetusmenetluse ajal omal vastutusel jätkata, võimalust ette näha, et selliste ettevõtjate suhtes võib kohaldada uut maksejõuetusmenetlust, kui selline jätkuv äritegevus muutub maksejõuetuks.

¹⁸ Põhjendustes selgitatakse näite abil, millal selline erinevate menetluste kooskõlastamine oleks vajalik, näiteks siis, kui vara kasutatakse nii kutsetegevuse käigus kui ka väljaspool seda.

IV JAOTIS

Restruktureerimise, maksejõuetuse ja võla kustutamise menetluste tõhususe suurendamise meetmed

Artikkel 24

Õigus- ja haldusasutused¹⁹

Ilma et see mõjutaks kohtusüsteemi sõltumatust ja korralduse erinevusi liidus, tagavad liikmesriigid, et:

¹⁹ Käesolevat artiklit käsitlev põhjendus on sõnastatud järgmiselt:
„On vaja kaitsta ja parandada menethuste läbipaistvust ja prognoositavust, et saavutada tulemusi, mis soodustavad ettevõtete säilimist ja ettevõtjatele uue võimaluse andmist või võimaldavad mitteelujõuliste ettevõtete tõhusat likvideerimist. Samuti on vaja vähendada paljudes liikmesriikides maksejõuetusmenethuste venimist, mis tekitab võlausaldajatele ja investoritele õiguskindlusetust ning madalaid sissenõudmismäärasid. Lisaks on piiriüleste juhtumite korral määrusega (EL) nr 2015/848 loodud tõhusamaid kohtute ja pankrotihaldurite koostöömehhanisme arvestades vaja viia kõikide asjaomaste isikute kutseoskused kogu liidus võrreldavale kõrgele tasemele. Nende eesmärkide saavutamiseks peaks liikmesriigid tagama, et õigus- ja haldusorganite liikmed läbiksid **asjakohase koolituse** ning neil oleksid **vajalikud erialased teadmised oma ülesannete täitmiseks**. **Asjakohase koolituse ja erialaste teadmistena võib käsitleda ka õigus- või haldusasutuse liikme kutsealal töötamist või enne sellisele kutsealale nimetamist teisel asjakohasel kutsealal töötamist**. Selline (...) **koolitus ja erialased teadmised** peaks võimaldama **teha** tõenäolise märkimisväärse majandusliku ja sotsiaalse mõjuga otsuseid **tõhusal viisil**, ning ei peaks tähendama, et kohtusüsteemi liikmed peavad töötama üksnes restruktureerimise, maksejõuetuse ja uue võimaluse andmise asjadega. Näiteks võiks **eelnimetatud eesmärkide** tõhusaks saavutamiseks kooskõlas kohtusüsteemi korraldust reguleeriva siseriikliku õigusega luua erikohtud või kohtukojad **või nimetada ametisse spetsialiseerunud kohtunikud ning koondada pädevus piiratud arvul õigus- ja haldusasutusesse**.“

- a) **õigus-** ja haldusasutuste töötajad, kes tegelevad restruktureerimise, maksejõuetuse ja **võla kustutamise menetlustega**, saavad oma töökohustuste jaoks (...) **asjakohase** (...) koolituse ning et neil on vajalikud erialased teadmised ning
- b) (...) **restruktureerimise, maksejõuetuse ja võla kustutamise menetlusi** viiakse läbi tõhusalt²⁰ (...).

²⁰ Sõna „kiirus“ jäeti välja, kuna leiti, et sõna „tõhusalt“ hõlmab ka mõistet „kiire“. Põhjendustes selgitatakse seda. Põhjendustes täpsustatakse ka seda, et liikmesriigid ei ole kohustatud kehtestama sätteid, mille kohaselt peavad õigus- ja haldusasutused käsitlema seda liiki menetlusi prioriteetsetena teiste menetluste ees.

*Restruktureerimise, maksejõuetuse ja võla kustutamise menetluste valdkonna spetsialistid*²¹

Liikmesriigid tagavad, et:

²¹ Käesolevat artiklit käsitlev põhjendus on sõnastatud järgmiselt:
Samuti peaks liikmesriigid tagama, et restruktureerimise, maksejõuetuse ja võla kustutamise valdkonnas töötavad õigus- või haldusasutuse poolt ametisse nimetatud spetsialistid on läbinud tööülesannete täitmiseks asjakohase koolituse ja nende tööd jälgitakse, nad nimetatakse ametisse läbipaistvalt ja pöörates kohast tähelepanu vajadusele tagada tõhusad menetlused ning nad täidavad ülesandeid usaldusväärselt. See hõlmab ka juhtumeid, kui võlgnik, võlausaldajad või võlausaldajate komitee valivad spetsialistid reservist või nimekirjast, mis on eelnevalt õigus- või haldusasutuse poolt heaks kiidetud. Spetsialisti valimisel võiks võlgnikul, võlausaldajatel või võlausaldajate komiteel olla teatav kaalutlusruum seoses spetsialisti üldiste erialaste teadmiste ja kogemustega ning konkreetse juhtumi vajadustega ning füüsilisest isikust võlgnikud võiks vabastada sellisest kohustusest. Piiriüleste juhtumite puhul tuleks spetsialisti ametisse nimetamisel muu hulgas arvesse võtta spetsialisti võimet täita kohustusi, mis tulenevad maksejõuetusmenetluse määrusest (uuesti sõnastatud) (EL 2015/848), ehk tema suutlikkust suhelda ja koostööd teha välisriigis tegutsevate maksejõuetusspetsialistidega ning õigus- või haldusasutustega, samuti tema inim- ja haldusressursse potentsiaalselt suure hulga juhtumite käsitlemiseks. (...) Spetsialistide suhtes tuleks kohaldada järelevalve- ja reguleerimismehhanisme, mis peaksid hõlmama spetsialistide vastutuse suhtes töökohustuste rikkumisel rakendatavaid tõhusaid meetmeid, nagu näiteks spetsialisti tasu vähendamine, tema väljaarvamine nende spetsialistide reservist või nimekirjast, keda võib kasutada maksejõuetusmenetluse korral, ning vajaduse korral distsiplinaar-, haldus- või kriminaalkaristused. Sellised järelevalve- ja reguleerimismehhanismid ei tohiks piirata selliste siseriikliku õiguse sätete kohaldamist, mis käsitlevad tsiviilvastutust lepinguliste ja mittelepinguliste kohustuste rikkumisest tuleneva kahju korral. Sellised standardid peaks olema põhimõtteliselt saavutatavad ilma selleks siseriikliku õiguse alusel uusi ameteid või kvalifikatsioone loomata. Neid sätteid võib siseriikliku õiguse alusel laiendada ka teiste valdkondade spetsialistidele.

- a) õigus- ja haldusasutuse nimetatud restruktureerimise, maksejõuetuse ja võla kustutamise valdkonna menetluste spetsialistid (edaspidi „spetsialistid“)²² saavad (...) asjakohase koolituse²³ ning neil on vajalikud erialased teadmised oma ülesannete täitmiseks;
- b) (...) **sobivuskriteeriumid ning** spetsialistide nimetamise, ametist vabastamise ja tagasiastumise kord **on** selge, **läbipaistev** ja õiglane (...);
- c) konkreetse juhtumi jaoks, **sealhulgas piiriülese juhtumi jaoks**, (...) spetsialisti (...) **nimetamisel** kaalutakse nõuetekohaselt spetsialisti kogemusi ja erialaseid teadmisi, **võttes arvesse juhtumi eripära** (...),²⁴ **ning**
- d) **huvide konflikti vältimiseks** on võlgnikel ja võlausaldajatel²⁵ **võimalus vaidlustada** spetsialisti valimine **või nimetamine või nõuda** spetsialisti **asendamist**.

2. (...)

3. (...)

4. (...)

²² Põhjendustes selgitatakse, et restruktureerimise, maksejõuetuse ja võla kustutamise valdkonna menetluste spetsialistide mõiste hõlmab maksejõuetusmenetluste spetsialiste määruse 848/2015 tähenduses.

²³ Põhjendustes selgitatakse, et spetsialistid võivad asjakohase koolituse ja erialased teadmised omandada ka oma ülesannete täitmise käigus. Põhjendustes selgitatakse samuti, et liikmesriigid ei pea vajalikku koolitust ise osutama, vaid et seda võivad teha ka nt kutseühingud või teised organid.

²⁴ Põhjendustes selgitatakse, et selle kohustusega ei ole välistatud, et spetsialist valitakse muu valikumeetodi abil, nagu näiteks juhuvalik tarkvara abil, tingimusel et spetsialisti valiv isik/mehhanism võtab konkreetse juhtumi puhul nõuetekohaselt arvesse spetsialisti kogemusi ja erialaseid teadmisi.

²⁵ Põhjendustes selgitatakse, et liikmesriigid võivad ise otsustada, millised on spetsialisti valiku vaidlustamise või tema asendamise nõudmise moodused, näiteks võivad nad nõuda, et võlausaldajad esitavad oma vaide võlausaldajate komitee kaudu.

(...) Spetsialistide järelevalve ja tasustamine

1. Liikmesriigid kehtestavad asjakohased järelevalve- ja regulatiivsed **mehhanismid**, millega tagatakse, et spetsialistide töö suhtes kohaldatakse (...) **tõhusat** järelevalvet, **tagamaks et nende teenuseid osutatakse tulemuslikult ja pädevalt ning asjaomaste poolte suhtes erapooletult ja sõltumatult. Need mehhanismid** hõlmavad ka (...) tõhusaid **meetmeid, mida kohaldatakse spetsialisti vastutuse loomiseks** juhul, kui spetsialist töökohustusi rikub.
- 1a. **Liikmesriigid võivad innustada spetsialistide tegevusjuhendi väljatöötamist ja selle järgimist.**
2. Liikmesriigid tagavad, et spetsialistide (...) **tasustamist** reguleeritakse eeskirjadega, mis **on kooskõlas** menetluste tõhusa lahendamise **eesmärgiga. (...)**

Liikmesriigid tagavad, et kõikide tasustamisalaste vaidluste **lahendamiseks on olemas** asjakohased (...) menetlused **ning et need vaidlused lahendatakse tõhusalt** ²⁷.

²⁶ Käesoleva artikli juurde kuuluv põhjendus on lisatud põhjendusele 40 (vt allmärkus 21).

²⁷ Põhjendustes selgitatakse, et liikmesriigid ei ole kohustatud kehtestama sätteid, mille kohaselt peavad õigus- ja haldusasutused käsitlema selliste vaidluste lahendamist prioriteetsetena teiste menetluste ees.

*Elektrooniliste sidevahendite kasutamine*²⁹

1. Liikmesriigid tagavad, et **restruktureerimise, maksejõuetuse ja võla kustutamise menetlustes saavad menetluspooled, spetsialistid või õigus- ja haldusasutused teha elektrooniliselt, sh piiriülesuse olukordades, vähemalt järgmisi toiminguid:**
 - a) nõuete esitamine;
 - b) (...) restruktureerimiskava või tagasimaksete kava **esitamine**;
 - c) võlausaldajate **teavitamine** ³⁰;
 - d) (...);
 - e) **vaiete ja kaebuste esitamine**.

²⁸ Käesoleva artikli suhtes nähakse ette viie aasta pikkune rakendamisperiood, välja arvatud punkt e, mille rakendamisperiood on seitse aastat.

²⁹ Käesolevat artiklit käsitlev põhjendus on sõnastatud järgmiselt:
*„Selleks et lühendada menetluste kestust, **lihtsustada** võlausaldajate paremat osalemist restruktureerimise, maksejõuetuse ja **võla** kustutamise **menetlustes** ning tagada võlausaldajatele samalaadsed tingimused olenemata nende asukohast liidus, **peaksid liikmesriigid kehtestama sätteid, millega võimaldatakse võlgnikel, võlausaldajatel, spetsialistidel ning õigus- ja haldusasutustel kasutada elektroonilisi sidevahendeid. Seega peaks olema võimalik teha elektrooniliselt selliseid menetlustoiminguid nagu võlausaldajate poolt nõude esitamine, võlausaldajate teavitamine või vaiete ja kaebuste esitamine. Pooled ei peaks olema kohustatud kasutama selliseid elektroonilisi vahendeid, kui need ei ole riiklike õigusaktide kohaselt kohustuslikud, ilma et sellega piirataks liikmesriikide võimalust kehtestada restruktureerimise, maksejõuetuse ja võla kustutamise menetlustes dokumentide elektroonilise esitamise ja kättetoimetamise kohustuslik süsteem. Liikmesriigid võivad valida tegelikult kasutatavad elektroonilised sidevahendid, milleks võib olla näiteks selleks otstarbeks loodud süsteem selliste dokumentide elektrooniliseks edastamiseks või elektronposti kasutamine, välistamata võimalust, et liikmesriigid kehtestavad vahendid elektroonilise edastamise turvalisuse tagamiseks, nt digitaalallkirja. Selliste teatiste piiriülene tunnustamine peaks vastama Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) nr 910/2014.“***

³⁰ Põhjendustes selgitatakse, et liikmesriigid võivad sätestada, et võlausaldajale edastatavad teated võib edastada elektrooniliselt üksnes juhul, kui asjaomane võlausaldaja on eelnevalt nõustunud kasutama elektroonilisi sidevahendeid.

V JAOTIS

Restruktureerimise, maksejõuetuse ja võla kustutamise menetluste jälgimine

Artikkel 29

Andmete kogumine³¹

1. (...) Liikmesriigid koguvad ja koondavad **iga-aastaselt siseriiklikul** tasandil andmeid **restruktureerimise, maksejõuetuse ja võla kustutamise menetluste kohta, mis on jaotatud menetluse liigi järgi, ning teevad seda vähemalt järgmiste elementide kohta:**

³¹ Käesolevat artiklit käsitlev põhjendus on sõnastatud järgmiselt:
Käesoleva direktiivi rakendamise ja kohaldamise jälgimiseks on oluline koguda usaldusväärseid ja võrreldavaid andmeid restruktureerimise, maksejõuetuse ja võla kustutamise menetluste tulemuslikkuse kohta. Seega peaks liikmesriigid koguma ja kokku koondama andmed, mis on piisavalt üksikasjalikud, et oleks võimalik direktiivi tegelikku toimimist täpselt hinnata, ning peaksid andmed edastama komisjonile. Selliste andmete komisjonile edastamise vormis, mille kehtestab komisjon, keda aitab komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses, peaks olema esitatud lühike ülevaade kõigi liikmesriikide jaoks ühiste menetluste peamistest tulemustest. Näiteks restruktureerimismenetluse puhul võivad peamised tulemused olla järgmised: menetlused, mille puhul kohus kinnitas restruktureerimiskava, menetlused, mille puhul kohus kava ei kinnitanud, restruktureerimismenetlused, mis vormistati ümber likvideerimismenetlusteks või mis lõpetati, kuna enne restruktureerimiskava kohtu poolset kinnitamist algatati likvideerimismenetlused. Tüüpvormis tuleks samuti esitada loetelu võimalustest, mida liikmesriigid võivad arvesse võtta, kui nad otsustavad võlgniku suuruse, viidates ühele või mitmele mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ning suurte ettevõtjate määratluse elemendile, mis on ühised kõigi liikmesriikide õigusaktides. Üheks võimaluseks peaks igal juhul olema määrata võlgniku suurus üksnes töötajate arvu järgi. Komitee abiga loodud vormis tuleks samuti määratleda keskmiste kulude ja keskmiste sissenõudmismäärade elemendid, mille kohta võivad liikmesriigid andmeid vabatahtlikult koguda.

- a) menetluste arv, mille algatamist on taotletud või mis on algatatud, kui menetluse algatamine on sätestatud siseriiklike õigusaktidega, ning mis on pooleli või mis on lõpetatud (...);
- b) menetluste keskmine kestus taotluse esitamisest või menetluse algatamisest selle lõpetamiseni, kui selline algatamine on sätestatud siseriiklike õigusaktidega;
- c) punktis ca³² mainimata menetluste arv, mis on jaotatud tulemuse liigi järgi;
- ca) restruktureerimismenetluse taotluste arv, mis kuulutati vastuvõetamatuks, lükati tagasi või võeti tagasi enne menetluse algatamist³³;
- d) (...)
- e) (...)
- f) (...)
- g) (...)

³² Põhjendustes selgitatakse, et sellise sõnastuse eesmärk on võimaldada liikmesriikidel jätta kõrvale menetlused, mis lõpevad enne mis tahes asjakohase meetme võtmist.

³³ Põhjendustes selgitatakse, et liikmesriigid võivad punkti ca puhul kasutada ühte ühist arvu ning ei pea kolme elementi eristama.

- 1a. Liikmesriigid koguvad ja koondavad iga-aastaselt siseriiklikul tasandil andmeid võlgnike arvu kohta, kelle suhtes kohaldatai **restruktureerimismenetlust või maksejõuetusmenetlust ning kellel oli kolme aasta jooksul enne sellise menetluse algatamise taotluse esitamist, kui selline algatamine on sätestatud siseriiklike õigusaktidega, olemas kinnitatud restruktureerimiskava eelmise restruktureerimismenetluse alusel, millega rakendati II jaotist.**
- 1b. Liikmesriigid võivad iga-aastaselt koguda ja koondada siseriiklikul tasandil andmeid eraldi iga liiki menetluste keskmiste kulude kohta ning tagatud ja tagamata nõudega võlausaldajate ja kui see on asjakohane, siis ka teist liiki võlausaldajate, keskmiste sissenõudmismäärade kohta.
2. Liikmesriigid eristavad lõike 1 punktides a–c osutatud **andmed ning kui see on asjakohane ja kättesaadav, lõikes 1b osutatud andmed järgmiselt:**
- a) **muude kui füüsilisest isikust** võlgnike suurus (...);
 - b) füüsilisest isikust võlgnikud ja juriidilistest isikutest võlgnikud, **kelle suhtes kohaldatakse restruktureerimis- või maksejõuetusmenetlust, ning**
 - c) kas **võla kustutamisega lõppevad** menetlused hõlmavad ainult ettevõtjaid või kõiki füüsilisi isikuid.
- 2a. Liikmesriigid võivad koguda ja koondada lõigetes 1, 1a, 1b ja 2 osutatud andmeid valimi meetodi abil, mis tagab, et valimid on representatiivsed valimi suuruse ja mitmekesisuse alusel³⁴.

³⁴ Põhjendustes esitatakse täiendavad suunised elementide kohta, mida võib arvesse võtta kui liikmesriigid kasutavad valimi meetodit.

3. Liikmesriigid **koguvad ja** koondavad lõigetes 1, **1a** ja 2 ning asjakohasuse korral lõikes **1b** osutatud andmeid terve kalendriaasta kohta iga aasta 31. detsembri seisuga, alustades andmetest, mis koguti alates [**lõikes 4 osutatud rakendusaktide kohaldamise alguskuupäevast**] esimese terve kalendriaasta jooksul. **Need andmed** edastatakse komisjonile kord aastas, täpsemalt andmete kogumise aastale järgneva kalendriaasta 31. **detsembriks**, kasutades andmete edastamise tüüpvormi.
4. Komisjon kehtestab **käesoleva artikli** lõikes 3 osutatud edastamisvormi³⁵ rakendusaktidega. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 30 lõikes 2 osutatud **kontrollimenetlusega**.

Artikkel 30

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab komitee. See komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

Kui komitee arvamust ei esita, ei võta komisjon rakendusakti eelnõu vastu ja kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artikli 5 lõike 4 kolmandat lõiku.

³⁵ Põhjendustes selgitatakse, et artikli 29 lõikes 4 osutatud edastamisvormis nähakse liikmesriikidele ette võimalus esitada täiendavat teavet kui neil seda on, näiteks varade ja kohustuste kogumahu kohta.